УДК 636. 22/28. 085. 264

ВПЛИВ ВИКО -ТРИТИКАЛЕВИХ СУМІШЕЙ НА ПЕРЕТРАВНІСТЬ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН КОРМУ ДІЙНИХ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Г. І. Котець

Одеський державний аграрний університет

Розглянуто вплив зеленої маси вико-тритикалевих сумішей на перетравність поживних речовин корму, дійних корів української червоної молочної породи. Встановлено, що застосування зеленої маси вико-тритикалевих сумішей в оптимальні фази вегетації в порівнянні з монокультурами сприяє підвищенню перетравності поживних речовин раціону на 7 – 10 %.

Ключові слова: *перетравність, суміш, вика, тритикале.*

Вступ. Визначення перетравності поживних речовин корму та вивчення характеру обмінних процесів в організмі корів є одним з важливих методів оцінки кормів. Ступінь забезпечення дійних корів поживними речовинами крім наявності в кормах, визначається і рівень засвоюваності і використання їх організмом.

При раціональній і правильній годівлі тварин з врахуванням біологічних особливостей в залежності від виду, віку, фізіологічного стану і виробничого призначення і оптимальних умов утримання дає змогу підвищити продуктивність, зменшити захворювання тварин, що є актуальним питанням на сучасному етапі розвитку науки.

Метою нашої роботи було вивчити вплив зеленої маси вико-тритикалевих сумішей на перетравність основних поживних речовин корму в раціонах корів української червоної молочної породи.

Для виконання означеної мети завдання наших досліджень були наступні:

- визначення хімічного складу кормів.
- підвищення біологічної цінності раціонів.
- визначення перетравності основних поживних речовин корму.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проводились в навчгоспі ім. Трофімова Овідіопільського району Одеської області на дійних коровах української червоної молочної породи. Досліди по перетравності проводили по загально прийнятим методам ВІЖа методом періодів на трьох тваринах. Обліковий період складав 5 діб, перехідного періоду не було у зв'язку з тим, що раціон не змінювався на протязі попередніх облікових періодів 25 днів досліду. Корми роздавались вручну, при роздачі корми зважувались і відбирались середні зразки для хімічного аналізу.

Під час облікового періоду було організовано цілодобове чергування. Кал тварин збирали по мірі накопичення в пластмасові бідони з кришками. Добову кількість калу від кожної тварини враховувалась один раз за добу, ранком, шляхом зважування в один і той же час. Після зважування, кал перемішували і відбирали середні зразки в кількості 10 %. Після закінчення

облікового періоду, відібрані середні зразки, зважували, із них відбирали середні зразки за весь період дослідів.

Результати досліджень. Нашими дослідженнями встановлено високу ефективність підвищення біологічної цінності раціонів при використані вико-тритикалевих сумішей. Результати поживності зеленої маси корму наведені в таблиці 1.

Аналізуючи дані таблиці 1 свідчать про те, що зелена маса жита і вико – тритикелевої суміші по вмісту обмінної енергії, кормових одиниць і сухої речовини мають подібні показники. Виняток складають вміст перетравного протеїну, клітковина і сира зола, які відповідно на 12,5; 40,7 і 13,0 % більше в зелені масі, отриманої на основі сумісного посіву вики з тритикале.

Аналізи раціонів годівлі дійних корів по періодам (табл.2) показують, що тварини отримували достатньо збалансовані раціони по загальній поживності, обмінної енергії, сухої речовини, мінеральних речовин та вітамінів на протязі усього досліду.

Таблиця 1

Показники поживності зеленої маси вико - злакових сумішей в залежності від фази вегетації в 1 кг корма.

Показники	Корм. од.	об.енер. МДж.	Сух. речов., г.	Сир. прот., г.	Перетр. прот., г.	Клітковина., г.	Жир., г.	Сира зола., г.
Вика + Тритикале	Фаза бутонізації							
	0,17	1,9	215	48	20	56	6	19
	Фаза масового цвітіння							
	0,19	2,2	235	55	24	65	8	23
Жито	Фаза виходу в стебло							
	0,17	1,8	192	28	19	50	6	18
	Фаза початку колосіння							
	0,19	2,1	223	31	21	58	8	20
+, - до жита в оптимальну фазу %	-	+ 4,5	+ 5,1	+ 43,6	+ 12,5	+ 10,7	-	+ 13,0

Таблиця 2

Аналіз раціону з розрахунку на одну кормову одиницю

п/н	Показники	1 період	2 період
1	Тип годівлі	малоконцентрований	малоконцентрований
2	Концентрація енергії корм. од. в 1кг сухої речовини	0,84	0,81

3	Кількість перетравного протеїну, що припадає на 1 корм. од., .	100,53	113,06
4	Цукрово - протеїнове співвідношення	1,21 : 1	0,77 : 1
5	Концентрація клітковини в сухій речовині, %	30	29,5
6	Відношення кальцію до фосфору	2,12 : 1	1,87 : 1

Таким чином, використання зеленої маси вико – тритикалевих сумішей в раціонах дійних корів і краще забезпечення тварин дослідної групи протеїном знайшли своє відображення в перетравності основних поживних речовин корму.

Дослідження впливу вивчаючих зелених кормів на перетравність основних поживних речовин раціону проводили в кінці кожного із періодів досліду.

Поїдання кормів на протязі досліду були високими. Результати дослідів по перетравності, наведені у (табл. 3), свідчать про краще використання поживних речовин раціону в складі якого використовувалась зелена маса вики в суміші з тритикале в порівняні з чистою зеленою масою жита.

Таблиця 3

Коефіцієнти перетравності основних поживних речовин, %

Показники	1 період	2 період	± до 1періоду, %
Суха речовина	51,4 ± 1,0	53,39 ± 1,67	+ 1,99
Сирий протеїн	67,46 ± 0,53	69,40 ± 0,15	+ 1,94
Сирий жир	55,14 ± 3,90	56,28 ± 2,34	+ 1,14
Сира клітковина	66,23 ± 1,10	67,40 ± 2,21	+ 1,17

В результаті отриманих даних проведених досліджень, встановлено, що використання в годівлі дійних корів зеленої вико – тритикалевої суміші сприяло кращому засвоєнню основних поживних речовин корму. Так, перетравність сухої речовини раціону становила в першому періоді 51,4 %, тоді як у другому періоді ці показники дорівнювали 53,39 %, що на 1,99 % більше ($p>0,95$).

Перетравність протеїну по періодам була високою. Зокрема в першому періоді становила 67,46 % в другому 69,40 %. Найбільш висока перетравність протеїну на 1,94 % спостерігалася у корів в другому періоді, що одержували зелену масу бобово – злакової суміші.

Щодо перетравності жиру та клітковини, то встановлено суттєве підвищення в другому періоді на 1,14 та 1,17 % порівняно з аналогічними показниками першого періоду.

Висновки

Таким чином, отримані дані дають підстави вважати, що застосування зеленої маси вико-тритикалевих сумішей в оптимальні фази вегетації в порівнянні з монокультурами сприяє підвищенню перетравності поживних речовин раціону у корів української червоної молочної породи на 7 – 10 %.

Література

1. Антоний А. К., Пылов А. П. Зернобобовые культуры на корм и семена. — Л., Колос, Ленинградское отделение, 1980.—221 с.

2. Ібатулін І.І., Мельничук Д.О., Богданов Г. О., та ін. Годівля сільськогосподарських тварин. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 616 с.

3. Основы опытного дела в животноводстве / Овсяников А. И., Колос, 1976. – 304 с.

Котец Г. И. Влияние вико – тритикалевых смесей на переваримость питательных веществ корма, дойных коров украинской красной молочной породы.

Рассмотрено влияние зеленой массы вико-тритикалевых смесей на переваримость питательных веществ корма, дойных коров украинской красной молочной породы. Установлено, что применение зеленой массы вико-тритикалевых смесей в оптимальные фазы вегетации по сравнению с монокультурами способствует повышению переваримости питательных веществ рациона на 7 – 10 %.

Ключевые слова: *переваримость, смесь, вика, тритикале.*

Cotez G.I. Influencing of vico – triticalevih mixtures on digestible of nutritives of forage, milch cows of the Ukrainian red milk breed.

Influence of green mass of vico-triticalevih mixtures is considered on digestible of nutritives of forage, milch cows of the Ukrainian red milk breed. It is set, that application of green mass of vico-triticalevih mixtures in the optimum phases of vegetation on comparison with monocultures is instrumental in the increase of digestible of nutritives of ration on 7 – 10 %.

Key words: *digestible, mixture, vice, tritikale.*